

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.874/2011/13.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2012. február 8. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette az alábbi

ítéletet:

A hivatali vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság perújítási eljárásban hozott, 2011. október 14-én kihirdetett 9.B.574/2011/11. számú ítéletét megváltoztatja.

A közokirat-hamisítás büntettét a Btk. 274. § (1) bekezdés b) pontjának III. fordulata szerint is minősíti.

A büntetés halmazati.

Az első fokú ítéletben elkobozni rendelt készpénzre vagyonekobjást alkalmaz.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 3000 (háromezer) Ft - vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság perújítási eljárásban az alapügyben hozott, 3.B.461/207/20. számú ítéletét hatályon kívül helyezve a 9.B.574/2011/11. számú első fokú határozatával vádlottat 2 rendbeli vesztegetés büntette (Btk. 253. § (1), (2) bekezdés), folytatólagosan elkövetett közokirat-hamisítás büntette (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont) és 2 rendbeli, a Btk.233. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés szerinti hamis vád büntette miatt, mint visszaesőt 1 év 5 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, rendelkezett a lefoglalt készpénz elkobzásáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott és a védő a büntetés enyhítése céljából jelentettek be fellebbezést, az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.493/2011/1-II. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartva alaposnak, a tényállás kisebb kiegészítése mellett az első fokú ítélet megváltoztatását, a büntetés halmazati jellegének feltüntetését, egyéb részekben a határozat helybenhagyását indítványozta.

A nyilvános ülésen megjelent védő a visszaesés megállapítását kifogásolva fenntartotta az enyhítésre irányuló jogorvoslatot.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján, figyelemmel a rendkívüli jogorvoslati eljárás speciális normáira is, teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút, sem olyan relatív jellegű perjogi hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

Az első fokon eljáró bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A megállapított tényállás azonban kisebb részben hiányos és pontatlan volt, mely a Be. 351. § (2) bekezdés b) és c) pontjában írt megalapozatlanság a másodfokú eljárásban az iratok tartalma alapján orvosolható volt.

Az ítéletábra a tényállást a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti.

- A Szolnoki Nyomozó Ügyészség a Nyom.36/2007/8. számú vádiratában vádlottat részben 1 rendbeli hivatali vesztegetés büntetével vádolta.
- Az ügyész 2007. február 13-án feljegyzést készített, miszerint 2 rendbeli hivatali vesztegetés büntette miatt bíróság elé állítja, ezzel egyidejűleg, polgárőr tekintetében elkövetett 1 rendbeli hivatali vesztegetés büntette miatt indult nyomozást a bűncselekmény hiánya miatt megszüntette. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság a 2007. február 16-án kelt 9.B.135/2007/2. számú végzésében a bíróság elé állításos tárgyalás eredménye alapján az iratokat visszaküldte az ügyésznek, figyelemmel azon vádhatósági bejelentésre, hogy nem a megvádolt személy, az elkövető, hanem testvére,
- A 2007. február 5-én elkövetett ittas járművezetés vétsége miatt vádlottat a Sátoraljaújhelyi Városi Bíróság a 2011. szeptember 26-án kelt és 2011. szeptember 30-án jogerőre emelkedett Bk.72/2011/6. számú határozatával, mint visszaesőt 200 napi tétel, 100 ft napi összegű, végösszegében 20.000 Ft pénzbüntetésre és 1 év 6 hónap járművezetéstől eltiltásra ítélte.

A tényállás kiegészítése és helyesbítése az ügyészi vád, valamint a nyomozási iratokhoz csatolt okirati bizonyítékok adatain, mint az ügyészi feljegyzésen, nyomozást megszüntető határozatokon és a bíróság hivatkozott végzésén alapul.

A kiegészítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 352. § (2) bekezdés értelmében a másodfokú ítékezés alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint, nagy gondossággal, alaposan értékelte. Vizsgálta a vádlott védekezését és a cselekményt közvetlenül észlelő tanúk vallomását. Az első bírói bizonyíték-mérlegelés törvényes, az abban foglaltakkal a másodfokú bíróság is egyetértett annak megjegyzésével, hogy a tényállást jogorvoslat egyébként sem támadta.

A jogkérdések felülbírálata előtt elsődlegesen megállapítandó, hogy a Btk. 2. §-a alapján az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert az új törvény nem enyhébb, sőt lényegesen szigorúbb mint az elkövetés idején hatályos norma.

A megyei bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a közokirat-hamisítás és a hamis vád minősítése azonban részben téves.

A hivatali vesztegetés tekintetében az elsőfokú bíróság az anyagi jogi szabályokat helyesen alkalmazta. Az indokolás e körben csak annyiban egészítendő ki, hogy rendőrök eljárásához kapcsolódó cselekvőség folytán 2 rendbeli a büntett. Az intézkedő rendőrök a Btk. 137. § j) pontja alapján minősülnek hivatalos személynek. Ennek kiemelése azért szükséges, mert a tényállás tartalmazza polgárőr eljárását is, az őt érintő cselekvőségre azonban az ügyész a vádemelés előtt az eljárást megszüntette és hivatalos személyi minőségének hiánya miatt nem is lehet passzív alanya a vesztegetésnek. A hivatali vesztegetés a hivatalos személyek számához igazodva valósíthat meg halmazatot.

A közokirat-hamisítás egyrészt valóban a Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősül. Az egység-többség elhatárolásánál utalni kell rá, hogy e bűncselekmény általában annyi rendbeli, ahány hamis közokirat készül. Ha azonban a terhelt az eljárásban különböző időpontokban többször valótlan személyi adatokat jelöl meg, és ennek alapján a hatóság több hamis közokiratot állít ki, akkor a cselekmény folytatódóan elkövetett közokirat-hamisításnak minősül, azaz nem létesül bűnhalmazat, amint azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság. E részben utal az ítélet tábla a BH.2005.92. és BH.2003.484. számú eseti döntésben foglaltakra.

Az intellektuális közokirat-hamisítás és a hamis vád bűnhalmazatának megállapítása is törvényes, figyelemmel a 2/2004. Büntető Jogegységi Határozat I. pontjára, miszerint ha az elkövető az ellene indított büntetőeljárás során más létező személynek adja ki magát, és ennek megfelelő adat kerül az ügyben eljáró hatóságok által készített közokiratba, a hamis vád büntette mellett a Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közokirat-hamisítás is megvalósul.

A hivatkozott jogegységi határozat II. pontjának iránymutatása szerint azonban az irányadó tényállás alapján a közokirat-hamisítás nem csak a Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontja, hanem az (1) bekezdés b) pontjának III. fordulata alapján is minősül, tekintettel arra, hogy a vádlott más személy, azaz konkrétan testvére, nevére szóló valódi közokiratot használt fel. Ilyen esetben a bűncselekmény mindkét törvényhely szerint minősül, mely

nem jelent értelemszerűen külön bűnhalmazatot, további bűnösség-többletet, hanem egy olyan minősítésváltoztatási kérdés, melynek rögzítése nem mellőzhető.

A büntetőeljárást eredményező hamis vád büntettének (Btk.233. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés) minősítése megfelel az anyagi jognak.

A megyei bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta és azoknak kellő nyomatékot tulajdonítva a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő fő- és mellékbüntetést szabott ki.

A részben a testvére sérelmére hamis vádat elkövető, s vesztegetést is megvalósító visszaesővel szemben alkalmazott halmazati büntetés túl szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítése nem indokolt, ezért az arra irányuló védelmi jogorvoslatok eredményre nem vezethettek. Az ítélet tett arányos, a büntetés szükséges és egyben elégséges is a büntetési célok eléréséhez.

Az elsőfokú bíróság elmulasztotta a rendelkező részben feltüntetni, hogy a büntetés halmazati, ezért azt a másodfokú bíróság a Btk. 85. § (1) bekezdése szerint pótolta.

A védőnek a visszaesés megállapításával kapcsolatban kifejtett érvelésére a másodfokú bíróság a következőket emeli ki. Az alkalmazott, elkövetés idején hatályos Btk. 137. § 14. pontja értelmében visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el. Jelen esetben a visszaesés szempontjából a hároméves várakozási idő az összbüntetési ítélet kitöltésének időpontja, ahhoz mérten pedig a három év nem telt el, ezért törvényes a visszaesés megállapítása. Egyes alapítéletek összbüntetésbe foglalásakor az összbüntetés kitöltésének, vagy végrehajthatóságának megszűnése az irányadó. Az alapítéletek végrehajtása nem fejeződött be, arra csak az összbüntetés kiállásakor került sor. Téves ezért a védői álláspont, miszerint az alapítéletek jogerőre emelkedésének időpontját kellene figyelembe venni. A törvény egyébként sem jogerőt nevesít, hanem a büntetés kitöltésének időpontját, mely nyilvánvalóan csak az összbüntetés letöltésekor következhetett be.

A vádlottól lefoglalt 8600 Ft készpénz terhelttől elvonása helytálló, azonban az anyagi jogszabályok szerint az intézkedés vagyonekobbzás formájában a Be. 77/B. § (1) bekezdésén alapul, s nem elkobzásként a Btk. 77. § (1) bekezdés a) pontján.

Az elsőfokú bíróság a vesztegetésre szánt pénzre a Btk.77. § (1) bekezdés a) pontja alapján mondta ki az elkobzást. E törvényhely szerint el kell kobozni azt a dolgot, amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak, vagy arra szántak. A követett bírói gyakorlat szerint a hivatalos személy megvesztegetése érdekében átadott, vagy ajánlott pénz nem a bűncselekmény eszköze, vagy arra szánt eszköze, hanem az adott, illetve ígért vagyoni előny tárgya. Erre figyelemmel a vádlott lefoglalt készpénz vagyonekobbzás alá esik a már idézett törvényhely szerint, s nem elkobzás alá (IH.2006.48.).

Az ítéletnek a feltételes szabadságra bocsátás kizártságáról, valamint a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezései megfelelnek a törvénynek.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2012. február 8.

Dr. Gömöri Olivér sk..	Háger Tamás sk..	Elek Balázs sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

ZÁRADÉK: A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 9.B.574/2011/11. számú ítélete a másodfokú határozat alapján a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2012. február 8.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő